ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного університету
«Одеська морська академія»
Протокол № __ від «__» _____ 20__ р.
Діє з «___» _____ 20__ р.

В.о. ректора _____ В.М. Захарченко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Управління судновими технічними системами і комплексами»
(загальний опис)

Рівень / цикл	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Перший цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
Кваліфікаційний рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J5 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

Управління судновими технічними системами і комплексами

Рівень / цикл	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Перший цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J5 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами

ПОГОДЖЕНО

Проректор з
науково-педагогічної роботи

_____ В.М. Захарченко

«___»_____ 20__ р.

Директор навчально-наукового інституту інженерії _____ М.О. Колегаєв «__»_____ 20__р.	Гарант освітньої програми _____ Д.Г. Парменова «___»_____ 20___ р.

Начальник
навчально-методичного відділу _____ В.В. Бортняк

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою (проєктною) групою у складі:

Гарант освітньої програми: Парменова Д. Г., к-т техн. наук, доцент.

Члени робочої (проєктної) групи:
Колегаєв М. О., к-т техн. наук, професор;
Сагін С. В., д-р техн. наук, професор;
Богач В. М., к-т техн. наук, доцент;
Довиденко Ю. М., к-т техн. наук, доцент;
Сагін А. С., доктор філософії, доцент;
Іордатій П. П., механік 1-го розряду ТОВ «Коламбія шипменеджмент Україна» (за згодою);
Артеменко В. П., технічний директор судноплавної компанії «Innovative Ukraine» (за згодою);
Руснак Д. Ю., аспірант;
Сплавський В. І., здобувач вищої освіти.

Робоча (проєктна) група затверджена наказом ректора Національного університету «Одеська морська академія» від «22» вересня 2025 р. № 324.

1. Загальна інформація

Освітня програма розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України від 13.11.2018 р. №1239 (далі – Стандарт вищої освіти), який враховує вимоги стандартів компетентності, встановлених Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (далі - професійний стандарт), який є додатком до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

1.1. Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу

Національний університет «Одеська морська академія», навчально-науковий інститут інженерії Національного університету «Одеська морська академія».

1.2. Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації

Ступінь вищої освіти «бакалавр»
Спеціальність J5 «Морський та внутрішній водний транспорт»
Спеціалізація J5.02 «Управління судновими технічними системами і комплексами».

1.3. Офіційна назва освітньої програми

Освітньо-професійна програма «Управління судновими технічними системами і комплексами» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» (далі – освітня програма).

1.4. Тип диплому

Тип диплому – одиничний.

Обсяг навчального навантаження:

- 240 кредитів ЄКТС на основі повної загальної середньої освіти з офіційною тривалістю освітньої програми 3 роки 10 місяців за денною та заочною формами навчання.

1.5. Рівень/цикл освітньої програми

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / 6 рівень Національної рамки кваліфікацій / Перший цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

1.6. Передумови

Навчання за освітньою програмою можуть розпочати особи, які здобули:

- повну загальну середню освіту;
- освітній ступінь «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст») за спеціальністю J5 (271) Морський та внутрішній водний транспорт або еквівалентною зі спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» («Експлуатація суднових енергетичних установок») або еквівалентною. Такі здобувачі вищої освіти зараховуються на другий рік навчання із визнанням 60 кредитів ЄКТС, здобутих під час попереднього навчання.

Навчання за освітньою програмою також можуть розпочати особи, які вже здобули вищу освіту за іншою спеціальністю. Такі особи можуть бути зараховані на другий або старші курси. Курс (семестр) визначається змістом попередньо отриманої вищої освіти та його відповідності обраній освітній програмі. Для таких здобувачів вищої освіти визнання попередніх результатів навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання Національного університету «Одеська морська академія».

1.7. Мова(и) викладання

Українська та англійська мови.

2. Цілі освітньої програми

Підготовка конкурентоспроможних фахівців для морської галузі через набуття здобувачами вищої освіти знань, розумінь, умінь та інших компетентностей, необхідних для:

- зайняття посад осіб командного складу морських та річкових суден (за спеціалізацією), у тому числі:
  - забезпечення набуття здобувачами вищої освіти компетентностей відповідно до стандартів компетентності, визначених вимогами правил III/1, III/2, VI/1, VI/2, VI/3, VI/4, VI/6 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;

- забезпечення виконання вимог до практичної підготовки, встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;

- роботи на підприємствах, установах та організаціях, що забезпечують експлуатацію флоту;
- продовження навчання на другому рівні вищої освіти.

Забезпечення комплексної підготовки фахівців, здатних поєднувати професійну діяльність в морській галузі з потребами глобалізованого суспільства, національної культури і особистісною творчою самореалізацією.

3. Характеристика освітньої програми

3.1. Предметна область

Об'єкти діяльності: судна та плавбази; системи управління рухом морських та річкових транспортних засобів.

Об'єкти вивчення: технічні системи та комплекси суден (суднові механічні системи, електрообладнання і електронна апаратура та системи управління); методи експлуатації суден та їх систем, управління операціями суден; організація роботи екіпажів та піклування про людей на суднах.

Теоретичний зміст предметної області

Теоретичний зміст предметної області базується на теоріях устрою судна, автоматичного управління, надійності, механічній інженерії, електричній інженерії; захисту навколишнього середовища, оцінювання ризиків та прийняття рішень, протиаварійного управління, управління ресурсами.

Методи, методики та технології

Здобувач вищої освіти має оволодіти методами, методиками та технологіями управління операціями судна та піклування про людей на судні, морської інженерії, автоматизованого та автоматичного управління, технічного обслуговування та ремонту.

3.2. Орієнтація освітньої програми

Прикладна. Програма спрямована на здобуття знань, умінь, навичок та досвіду з управління експлуатацією суднових технічних систем та комплексів.

3.3. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації

Управління експлуатацією суднових технічних систем та комплексів.

3.4. Особливості освітньої програми

Підготовка здобувачів вищої освіти для отримання освітнього ступеня «бакалавр» за спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» передбачає:

- виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;
- виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;
- отримання здобувачем вищої освіти протягом необхідного стажу плавання систематичної практичної підготовки та досвіду стосовно виконання завдань, обов'язків та відповідальності вахтового механіка (інженера) з урахуванням керівництва, наведеного у розділі B – III/1 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти.

Особливістю освітньої програми є комплексний підхід до підготовки суднових механіків, що передбачає інтеграцію фундаментальних природничо-наукових та інженерних знань із професійною підготовкою у сфері експлуатації суднових енергетичних установок, механізмів, електротехнічного обладнання, систем автоматизації та управління судновими технічними системами і комплексами. Такий підхід спрямований на формування здатності застосовувати набуті знання для розв'язання комплексних завдань технічної експлуатації судна, оцінювання технічного стану обладнання, забезпечення його надійної та безпечної роботи, запобігання експлуатаційним ризикам і дотримання міжнародних нормативних вимог.

Структурно-логічна схема освітньої програми забезпечує послідовне формування та розвиток професійних компетентностей шляхом взаємопов'язаного вивчення фундаментальних, загальноінженерних і спеціальних (фахових) освітніх компонентів із подальшим застосуванням набутих знань і практичних навичок під час лабораторних, практичних занять та практичної підготовки. Особлива увага приділяється встановленню взаємозв'язків між конструкцією, принципами роботи, технічним станом, режимами експлуатації та вимогами безпеки суднового обладнання.

Практикоорієнтованість освітньої програми реалізується через поєднання теоретичної підготовки з лабораторними та практичними заняттями, використанням спеціалізованої навчально-лабораторної і тренажерної бази, а також проходженням технологічної та плавальної практик. Це забезпечує поступовий перехід від засвоєння теоретичних основ і виконання навчальних завдань до набуття досвіду застосування професійних знань в умовах, наближених до реальної експлуатації суднових технічних систем, та безпосередньо під час роботи на судні.

Важливою особливістю програми є спрямованість на формування цілісного розуміння взаємодії суднових технічних систем і комплексів, необхідного для прийняття обґрунтованих інженерних рішень, організації безпечної експлуатації обладнання, ефективного використання суднових ресурсів і виконання професійних обов'язків у складі машинної команди.

Професійна спрямованість програми посилюється підготовкою здобувачів до застосування міжнародних морських конвенцій у практичній діяльності суднового механіка, а також розвитком професійної англомовної комунікації, необхідної для роботи з технічною документацією, взаємодії з багатонаціональними екіпажами та виконання професійних завдань в умовах міжнародного судноплавства.

Виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/1, III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками забезпечується використанням в освітній програмі рекомендацій Міжнародної морської організації (IMO) щодо змісту програми підготовки, викладених у Типових (модельних) навчальних курсах IMO 7.04 «Officer in Charge of an Engineering Watch» («Вахтовий механік») та 7.02 «Chief Engineer Officer and Second Engineer Officer» («Старший та другий механік») на рівні необхідному для виконання обов'язків суднового механіка другого та третього розряду в обсязі, необхідному для отримання звань командного складу морських суден згідно з чинним Положенням про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, зокрема, забезпечується обов'язкова підготовка здобувачів, яка потрібна для дипломування осіб командного складу морських суден за напрямами:

- «Ознайомлення, початкова підготовка та інструктаж з питань безпеки для всіх моряків»;
- «Фахівець з рятувальних шлюпок, рятувальних плотів та чергових шлюпок, що не є швидкісними черговими шлюпками»;
- «Боротьба з пожежею за розширеною програмою»;
- «Надання першої медичної допомоги»;
- «Підготовка та інструктаж з питань охорони для усіх моряків»;
- «Виконання обов'язків членів екіпажу з охорони судна».

Підготовка враховує національні вимоги та рекомендації, викладені у Типових (модельних) навчальних курсах IMO 1.13 «Елементарна перша допомога» (Elementary First Aid), 1.14 «Надання Першої медичної допомоги» (Medical First Aid), 1.15 «Медичний догляд на борту судна. Том I, Том II з рекомендаціями» (Medical Care plus Compendium Vol.1, Vol. 2), 1.19 «Особисте виживання» (Proficiency in Personal Survival Techniques), 1.20 «Основи пожежогасіння» (Basic Fire Fighting), 1.21 «Особиста безпека та соціальні обов'язки» (Personal Safety and Social Responsibilities), 1.23 «Плоти та рятувальні шлюпки» (Proficiency in Survival Craft and Rescue Boats (other then Fast Rescue Boats)), 2.03 «Розширена підготовка з гасіння пожежі» (Advanced Training in Fire Fighting), 3.19 «Офіцер з охорони судна» (Ship

Security Officer), 3.26 «Підготовка моряків, призначених виконувати обов'язки з охорони судна» (Security Training for Seafarers with Designated Security Duties) та 3.27 «Підготовка та інструктаж з питань охорони для всіх моряків» (Security Awareness Training for All Seafarers).

Здобувачам, які отримали підготовку за спеціальними напрямами у повному обсязі та надали доказ того, що вони досягли мінімального стандарту компетентності шляхом складання екзамену, видаються відповідні сертифікати.

Додатковою особливістю реалізації освітньої програми є взаємодія НУОМА із судноплавними та крюїнговими компаніями, спрямована на розширення можливостей практичної підготовки здобувачів, їх участі в кадетських програмах, ознайомлення із сучасними вимогами роботодавців і формування готовності до подальшої професійної діяльності. Співпраця з представниками морської галузі також сприяє врахуванню потреб роботодавців під час періодичного перегляду та вдосконалення змісту освітньої програми.

Під час реалізації та перегляду освітньої програми враховується досвід підготовки суднових механіків у вітчизняних та іноземних закладах вищої освіти, що сприяє подальшому вдосконаленню змісту й структурно-логічної схеми освітньої програми з одночасним збереженням її професійної спрямованості та врахуванням специфіки підготовки суднових механіків у НУОМА.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти за освітньою програмою забезпечується Системою Управління Якістю Національного університету «Одеська морська академія», яка сертифікована незалежною організацією ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна» відповідно вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 та державного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 у сферах освітньої діяльності (зокрема, підготовка бакалаврів); методичної, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; практичної підготовки моряків та сприяння працевлаштуванню здобувачів освіти. Сертифікація забезпечує виконання вимог Стандарту вищої освіти щодо відповідності стандартам якості, встановленим правилом I/8 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

Періодичний моніторинг і перегляд освітньої програми здійснюються з урахуванням результатів навчання здобувачів вищої освіти, пропозицій роботодавців, випускників та інших заінтересованих сторін, розвитку суднових технічних систем і технологій, а також змін міжнародних і національних вимог до підготовки морських фахівців. Такий підхід забезпечує систематичне вдосконалення змісту, структури й організації освітньої програми та підтримання її актуальності відповідно до потреб морської галузі.

4. Зміст освіти

4.1. Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суднової інженерії, що передбачає застосування теорій і методів наук про устрій судна, механічну та електричну інженерії, експлуатацію та ремонт засобів транспорту, управління ресурсами та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК2. Здатність використовувати англійську мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов’язків.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати та реалізовувати обґрунтовані управлінські рішення в рамках прийнятного ризику.

ЗК6. Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі, в складних і критичних умовах.

ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК9. Цінування та повага мультикультурності.

ЗК10. Здатність працювати автономно.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності (прихильність безпеці).

ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК13. Здатність до подальшого навчання.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК17. Здатність аналізувати соціальні явища та процеси, в тому числі політичного і економічного характеру, світоглядні та філософські проблеми, застосовувати основні положення і методи гуманітарних, соціальних та економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань.

ЗК18. Здатність використовувати державну мову у письмовій та усній формі, у тому числі при виконанні професійних обов'язків.

ЗК19. Здатність використовувати основи економічних знань при оцінці ефективності результатів діяльності в різних сферах.

ЗК20. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК21. Здатність виконувати накази та бойові завдання, використовуючи тактичну підготовку, засоби зв'язку, орієнтування на місцевості, аналіз обстановки, розпізнавання загроз і заходи безпеки відповідно до військових статутів та міжнародного гуманітарного права.

Примітка. Загальна компетентність ЗК21 буде скоригована після затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Програмні результати навчання:

Загальнофахові компетентності

ЗФК1. Здатність забезпечити протипожежну безпеку та уміння боротися з пожежами на суднах.

ЗФК2. Здатність забезпечити безпеку та охорону судна, екіпажу і пасажирів та умови використання й експлуатації рятувальних засобів.

ЗФК3. Здатність розробляти плани дій під час аварійних ситуацій та схем з боротьби за живучість судна, а також здійснювати дії у випадку аварійних ситуацій згідно з цим планом.

ЗФК4. Здатність надавати першу медичну допомогу та здатність застосовувати засоби першої медичної допомоги на суднах, організовувати та керувати наданням медичної допомоги на судні.

ЗФК5. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі, охорони і захисту морського середовища.

ЗФК6. Здатність забезпечувати організацію, нагляд та контроль щодо дотримання правил техніки безпеки, безпеки персоналу та судна.

ЗФК7. Здатність до проведення навчальних занять та тренінгів на борту судна.

ЗФК8. Здатність використовувати системи внутрішньосуднового зв'язку.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність нести безпечну ходову машинну вахту на судні.

СК2. Здатність здійснювати експлуатацію, спостереження, оцінку роботи та безпечне обслуговування рухової установки без обмеження її потужності та допоміжних механізмів і пов'язаних з ними систем управління та управляти роботою механізмів рухової установки.

СК3. Здатність забезпечити планування та підготовку до роботи суднового енергетичного обладнання з урахуванням проєктних параметрів силової установки та вимог рейсу.

СК4. Здатність здійснювати виявлення, встановлення причин та усунення несправностей суднового механічного обладнання, приведення його в робочий стан та визначати і здійснювати заходи щодо їх запобігання.

СК5. Здатність управляти операціями з експлуатації паливної, мастильної, баластної систем та інших насосних систем і пов'язаних з ними систем управління.

СК6. Здатність здійснювати експлуатацію електричного, електронного обладнання та систем управління.

СК7. Здатність здійснювати технічне обслуговування і ремонт електричного та електронного обладнання, виявляти й усувати несправності та приводити в робочий стан електричне та електронне устаткування управління.

СК8. Здатність використовувати ручні інструменти, верстати та вимірювальні інструменти для виготовлення та ремонту деталей на судні.

СК9. Здатність забезпечити управління безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту суднових механізмів та систем.

СК10. Здатність здійснювати контроль та підтримку судна в морехідному стані.

СК11. Усвідомлення відповідальності та здатність до прийняття рішень у непередбачуваних та аварійних ситуаціях, пов’язаних з експлуатацією суднового енергетичного обладнання.

СК12. Здатність розв’язувати складні непередбачувані задачі та проблеми експлуатації, обслуговування та ремонту суднових технічних засобів, систем і конструкцій та усвідомлювання відповідальності за прийняті рішення.

СК13. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної морської інженерії.

СК14. Здатність збирати та інтерпретувати інформацію, обирати методи та інструментальні засоби, застосовувати інноваційні підходи для розв’язання складних професійних задач у сфері морської інженерії.

СК15. Здатність обґрунтовувати власну точку зору та висновки, використовуючи основні теорії та концепції у сфері морської інженерії.

СК16. Здатність до аналізу та прогнозування процесів і технічного стану суднових конструкцій та обладнання в умовах неповної або обмеженої інформації.

СК17. Здатність передавати та одержувати професійну інформацію, ідеї, проблеми та їх рішення, а також передавати власний досвід при спілкуванні з фахівцями та нефахівцями у сфері суднової інженерії.

Програмні результати навчання

Успішне завершення освітньої програми передбачає здобуття особою, якій присвоюється кваліфікація, знань, розуміння, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для розв’язування складних спеціалізованих професійних задач і практичних проблем з управління технічними системами та комплексами морських суден.

РН1. Знання сутності та витоків української історії та культури, суспільно-економічних, політичних й культурних процесів минулого та сучасності.

РН2. Знання про суспільство, закономірності соціальних дій і масової поведінки людей, відносин між особистістю і суспільством, політичних процесів, їх основних феноменів, закономірностей, взаємозв’язків з іншими сферами суспільного життя.

РН3. Знання сутності і специфіки філософського знання, основних історичних етапів розвитку філософії, понятійного і категоріального апарату філософії, сучасного філософського розуміння природи, людини і суспільства.

РН4. Знання державної мови, яке дозволяє спілкуватись за професійними та соціально-культурними питаннями, використовувати технічну літературу та виконувати обов'язки суднового механіка.

РН5. Знання основних економічних теорій і закономірностей та методів аналізу економічних явищ і процесів.

РН6. Уміння використовувати принципи, закони і методи економіки для вирішення професійних завдань і аналізувати економічні показники діяльності підпорядкованого підрозділу.

РН7. Знання та розуміння основних теорій, принципів, методів та понять, що лежать в основі термогідродинамічних процесів, механічної та електромеханічної інженерії.

РН8. Знання конструкції об’єктів суднових технічних засобів і систем, принципу їх роботи та розуміння процесів, що в них відбуваються.

РН9. Знання та розуміння основ електротехніки, електроніки, силової електроніки, систем автоматичного управління та суднових захисних пристроїв.

РН10. Концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень у морській інженерії із забезпечення надійності суднових технічних засобів та безпеки на морі.

РН11. Знання англійської мови, яке дозволяє використовувати англомовну технічну літературу та виконувати обов'язки суднового механіка.

РН12. Уміння спілкуватись та обговорювати англійською мовою письмову та усну професійну інформацію.

РН13. Знання обов'язків, пов'язаних з прийомом вахти, під час несення вахти та з передачею вахти.

РН14. Уміння вести машинний журнал та журнал нафтових операцій.

РН15. Знання процедур безпеки та порядок дій під час аварій, переходу від дистанційного/автоматичного до місцевого управління усіма системами.

РН16. Знання заходів безпеки, яких необхідно дотримуватися під час несення вахти та негайні дії, яких необхідно вживати у разі пожежі чи аварії, особливо тих, які стосуються паливних та масляних систем.

РН17. Знання принципів управління ресурсами машинного відділення та здатність їх використовувати у повсякденних і непередбачуваних умовах.

РН18. Знання устрою систем внутрішньосуднового зв’язку та уміння передавати, приймати та реєструвати повідомлення згідно зі встановленими вимогами.

РН19. Знання правил техніки безпеки та порядку дій у надзвичайних ситуаціях при експлуатації головної енергетичної установки та систем управління.

РН20. Знання безпечних та аварійних процедур експлуатації механізмів рухової установки та системи управління.

РН21. Уміння виконувати пуск та зупинку головної рухової установки та допоміжних механізмів та пов’язаних з ними систем.

РН22. Уміння оцінювати ефективність роботи, виконувати спостереження за станом головного двигуна та підтримувати безпеку енергетичної рухової установки та допоміжних механізмів в процесі експлуатації.

РН23. Знання функцій та устрою автоматичного керування головним двигуном та допоміжними механізмами.

РН24. Знання пропульсивних характеристик дизелів, парових і газових турбін.

РН25. Знання технології матеріалів, фізичних та хімічних властивостей палива та мастильних матеріалів.

РН26. Знання сучасних методів спостереження, опису, ідентифікації, класифікації та виявлення несправностей суднового обладнання.

РН27. Уміння виявляти несправності, усувати їх та запобігати ушкоджень при роботі механізмів.

РН28. Уміння перевіряти, налаштовувати суднове обладнання та здійснювати метрологічну повірку основних засобів вимірювань.

РН29. Знання експлуатаційних характеристик та уміння забезпечити експлуатацію та технічне обслуговування насосів, систем трубопроводів та систем управління.

РН30. Уміння здійснювати паливні та баластні операції із забезпеченням безпеки судна та морського середовища.

РН31. Знання вимог до сепараторів та до іншого подібного обладнання, уміння здійснювати його експлуатацію.

РН32. Знання проєктних характеристик та системної конфігурації апаратури автоматичного контролю та захисних пристроїв для головного двигуна, суднового котла, генератора та системи розподілу.

РН33. Знання проєктних характеристик установок високої напруги, пристроїв гідравлічного та пневматичного управління та системної конфігурації апаратури оперативного управління для електромоторів.

РН34. Знання вимог стосовно безпеки для роботи з судновими електричними системами.

РН35. Уміння здійснювати технічне обслуговування та ремонт обладнання електричних систем, розподільних щитів, електромоторів та генераторів. та електричних систем і обладнання постійного струму.

РН36. Уміння виявляти несправності в електричних ланцюгах, встановлювати місця несправностей та застосовувати заходи щодо запобігання ушкоджень.

РН37. Знання конструкції та принципу роботи електричного контрольно-вимірювального обладнання та уміння інтерпретувати електричні та прості електронні схеми.

РН38. Уміння усувати несправності електричного та електронного устаткування управління та в системах спостереження.

РН39. Уміння здійснювати контроль версій програмного забезпечення та управляти програмним забезпеченням.

РН40. Знання характеристик, властивостей та обмежень матеріалів і процесів, що використовуються під час побудови й ремонту суден, обладнання та суднових систем і компонентів.

РН41. Знання та розуміння методів виконання аварійних або тимчасових ремонтних робіт та заходів безпеки, які необхідно приймати для забезпечення безпечного робочого середовища, а також для використання ручних інструментів, верстатів та вимірювальних інструментів.

РН42. Уміння використовувати ручні інструменти, верстати та вимірювальні пристрої та різні ізоляційні матеріали. та упаковки.

РН43. Знання заходів безпеки, які необхідно вживати для ремонту та технічного обслуговування, зокрема безпечну ізоляцію суднових механізмів та обладнання, вимоги до персоналу, якому дозволено виконувати роботи з такими механізмами або обладнанням, згідно з вимогами міжнародних документів.

РН44. Навички з технічного обслуговування та ремонту, зокрема, розбирання, налаштування та збирання механізмів і обладнання.

РН45. Уміння використовувати належні спеціалізовані інструменти та вимірювальні пристрої; читати схеми трубопроводів, гідравлічних і пневматичних систем, а також креслення і довідники, що стосуються механізмів.

РН46. Знання особливостей конструкції та матеріалів, що використовуються під час виготовлення суднового обладнання.

РН47. Знання національних та міжнародних вимог та принципів здійснення безпечної морської інженерної практики.

РН48. Уміння здійснювати планування та керівництво безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту, згідно вимогам конвенцій та класифікаційних товариств.

РН49. Знання та уміння щодо забезпечення проведення суднових робіт з додержанням техніки безпеки відповідно вимогам національного та міжнародного законодавства та вимогам щодо запобігання забрудненню морського середовища.

РН50. Знання заходів застереження, які необхідно вживати для запобігання забрудненню морського середовища, уміння вживати заходи з боротьби із забрудненням та застосовувати відповідне обладнання.

РН51. Знання та розуміння основних принципів будови судна, теорій та факторів, що впливають на осадку й остійність, а також заходів, необхідних для забезпечення безпечної осадки та остійності.

РН52. Знання та розуміння основ водонепроникності та впливу пошкодження й подальшого затоплення будь-якого відсіку на посадку та остійність судна, а також заходів, необхідних для забезпечення безпечної посадки та остійності.

РН53. Знання вимог міжнародної морської організації стосовно остійності судна.

РН54. Знання видів пожежі, принципу дії систем пожежогасіння, уміння гасити пожежі із застосуванням належного обладнання, включаючи пожежі паливних систем; уміння організовувати навчання з боротьби з пожежею.

РН55. Навички проведення тренувальних занять із залишення судна та уміння поводитися з рятувальними шлюпками, рятувальними плотами та черговими шлюпками, пристроями та засобами для їхнього спуску на воду, а також обладнанням для них.

РН56. Навички практичного застосування медичних керівництв та медичних консультацій, отриманих по радіо, зокрема уміння вжити ефективних заходів на їх основі таких знань у разі нещасних випадків або захворювань, типових для суднових умов.

РН57. Навички особистого виживання, забезпечення особистої безпеки та знання громадських обов'язків на суднах.

РН58. Знання міжнародних вимог до суднових рятувальних засобів.

РН59. Уміння використовувати рятувальні засоби та пристрої, протипожежні системи та інші системи безпеки та підтримувати їх в експлуатаційному стані.

РН60. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно - правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища та забезпечення їх дотримання.

РН61. Знання методів управління персоналом на судні та його підготовки; уміння управляти задачами та робочим навантаженням.

РН62. Знання методів ефективного управління ресурсами, методів прийняття рішень та уміння їх застосовувати.

РН63. Знання змісту та проявів суспільної та академічної доброчесності під час навчання та у професійній діяльності.

РН64. Уміння діяти доброчесно, запобігати та виявляти прояви корупції, легітимно реагувати на корупційні дії та інші прояви недоброчесності в національному та міжнародному контексті.

РН65. Знання основ військової служби, статутів Збройних Сил України, тактичної підготовки, засобів зв'язку, орієнтування на місцевості, правил безпеки, домедичної допомоги, наслідків порушення обов'язків, основ використання зброї та норм міжнародного гуманітарного права.

РН66. Уміння оцінювати бойову обстановку, діяти за наказом у складі підрозділу, користуватися засобами зв'язку, орієнтуватися на місцевості, визначати загрози, вибирати способи маскування, враховувати вплив засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ) і зброї масового ураження, оцінювати ситуацію в бою та дотримуватися правових норм під час виконання завдань.

Примітка. Результати навчання РН65 та РН66 будуть скоригована після затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Набуття здобувачами освіти визначених компетентностей та програмних результатів навчання забезпечується відповідними компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, практиками тощо).

4.2. Методи демонстрації результатів навчання (компетентностей) та критерії оцінювання

Демонстрація передбачених освітньою програмою компетентностей та програмних результатів навчання здійснюється різними методами поступово протягом періоду навчання під час поточного та семестрового контролю шляхом підтвердження досягнення результатів навчання за кожним компонентом освітньої програми (навчальною дисципліною).

Методи демонстрації результатів навчання та критерії оцінювання за навчальними дисциплінами визначаються у робочих програмах відповідних навчальних дисциплін.

Форми семестрового контролю за навчальними дисциплінами визначаються у навчальному плані.

4.3. Відомості про розподіл загального навчального навантаження освітньої програми

Для денної форми навчання

№ п/п	Компоненти освітньої програми	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредити ЄКТС)
1.	Обов'язкова частина, зокрема:	216
1.1.	Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки	22
1.2.	Цикл загальнонаукової та загальнотехнічної підготовки	34
1.3.	Цикл професійної та практичної підготовки	160
2.	Вибіркова частина	24
	Всього за весь термін навчання	**240**

Для заочної форми навчання

№ п/п	Компоненти освітньої програми	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредити ЄКТС)
1.	Обов'язкова частина, зокрема:	211
1.1.	Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки	26
1.2.	Цикл математичної та природничо-наукової підготовки	38
1.3.	Цикл професійної та практичної підготовки	147
2.	Вибіркова частина	29
	Всього за весь термін навчання	**240**

4.4. Компоненти освітньої програми

Перелік компонентів освітньої програми

Для здобувачів денної форми навчання

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
1. Обов'язкова частина		
1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
B02087B	Англійська мова	8
B02088B	Україністика	4
B02075B	Суспільство і держава	2
B02076B	Філософія	3
B02072B	Організація колективної діяльності та лідерство	2
B02007B	Економічна теорія	3
1.2. Цикл загальнонаукової та загальнотехнічної підготовки		
B02089B	Вища математика	8
B02010B	Нарисна геометрія та інженерна графіка	3

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
B02078B	Теоретична механіка	4
B02090B	Фізика	8
B02014B	Інформаційні технології	5
B02015B	Технічна хімія	2
B02079B	Прикладна механіка	4
1.3. Цикл професійної та практичної підготовки		
B02017B	Безпека та охорона на морі	6
B02091B	Англійська мова за професійним спрямуванням	11
B02019B	Технологія матеріалів і ремонт суднового обладнання	4
B02020B	Безпека людини та охорона навколишнього середовища	3
B02022B	Термогідродинамічні процеси	9
B02024B	Устрій судна та морехідні якості	4
B02060B	Суднові допоміжні установки і системи	9
B02092B	Суднові турбінні та котельні установки	8
B02030B	Електроніка та електронні засоби управління	3
B02031B	Морське право	4
B02032B	Автоматизація суднових енергетичних установок	4
B02034B	Технологія використання робочих речовин	2
B02009B	Запобігання забрудненню морського середовища з суден	3
B02098B	Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден	3
B02093B	Суднові двигуни внутрішнього згоряння	7
B02038B	Електрообладнання суден	4
B02073B	Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти	4
B02041B	Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів	4
B02042B	Електротехніка та електричні машини	4
B02044B	Морська інженерна практика	3
B02045B	Метрологія та теплотехнічні вимірювання	2
B02094B	Безпечне управління судновими енергетичними установками	4
B02047B	Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками	3
B02084B	Суднова холодильна техніка	3
B02095B	Менеджмент морських ресурсів	3
B02096B	Основи національного спротиву*	5
B02067B	Міждисциплінарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами»	5
B02065B	Виробнича технологічна практика	7
B02097B	Навчальна практика / Educational Training	2

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
B02100B	Плавальна практика	27
	Всього	**216**
2. Вибіркова частина		
	Освітні компоненти за довільним вибором*	24
BSL035B	Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))**	24
	Всього	**24**
	Загальна кількість	**240**

*) Здобувач обирає вибіркові освітні компоненти з Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою НУОМА обсягом до 24 кредити ЄКТС.

**) Здобувач вищої освіти може обрати програму виробничої практики для виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками. Вид практики, тип судна та програма виробничої практики визначаються за вільним вибором здобувача вищої освіти.

Для здобувачів заочної форми навчання

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
1. Обов'язкова частина		
1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
B02087B	Англійська мова	8
B02088B	Україністика	4
B02075B	Суспільство і держава	2
B02076B	Філософія	3
B02072B	Організація колективної діяльності та лідерство	2
B02007B	Економічна теорія	3
1.2. Цикл загальнонаукової та загальнотехнічної підготовки		
B02089B	Вища математика	8
B02010B	Нарисна геометрія та інженерна графіка	3
B02078B	Теоретична механіка	4
B02090B	Фізика	8
B02014B	Інформаційні технології	5
B02015B	Технічна хімія	2
B02079B	Прикладна механіка	4
1.3. Цикл професійної та практичної підготовки		
B02017B	Безпека та охорона на морі	6
B02019B	Технологія матеріалів і ремонт суднового обладнання	4
B02020B	Безпека людини та охорона навколишнього середовища	3
B02022B	Термогідродинамічні процеси	9
B02024B	Устрій судна та морехідні якості	4
B02091B	Англійська мова за професійним спрямуванням	11
B02060B	Суднові допоміжні установки і системи	9

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
B02092B	Суднові турбінні та котельні установки	8
B02030B	Електроніка та електронні засоби управління	3
B02031B	Морське право	4
B02032B	Автоматизація суднових енергетичних установок	4
B02034B	Технологія використання робочих речовин	2
B02009B	Запобігання забрудненню морського середовища з суден	3
B02098B	Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден	3
B02093B	Суднові двигуни внутрішнього згоряння	7
B02038B	Електрообладнання суден	4
B02073B	Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти	4
B02041B	Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів	4
B02042B	Електротехніка та електричні машини	4
B02044B	Морська інженерна практика	3
B02045B	Метрологія та теплотехнічні вимірювання	2
B02094B	Безпечне управління судновими енергетичними установками	4
B02047B	Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками	3
B02084B	Суднова холодильна техніка	3
B02095B	Менеджмент морських ресурсів	3
B02067B	Міждисциплінарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами»	5
B02065B	Виробнича технологічна практика	7
B02097B	Навчальна практика	2
B02100B	Плавальна практика	27
	Всього	**211**
2. Вибіркова частина		
	Освітні компоненти за довільним вибором*	29
BSL035B	Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))**	29
	Всього	**29**
	Загальна кількість	**240**

*) Здобувач обирає вибіркові освітні компоненти з Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою НУОМА обсягом до 29 кредитів ЄКТС.

**) Здобувач вищої освіти може обрати програму виробничої практики для виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками. Вид практики, тип судна та програма виробничої практики визначаються за вільним вибором здобувача вищої освіти.

Обсяг навчального навантаження визначений у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). 1 кредит ЄКТС включає 30 годин навчальної роботи. Розподіл загального обсягу навчального навантаження за видами навчальної роботи наводиться у навчальному плані та робочому навчальному плані.

Опис вибіркової частини

Вибіркова частина освітньої програми забезпечує здобувачу вищої освіти можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору виробничої практики та/або навчальних дисциплін із Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою Національного університету «Одеська морська академія».

Загальний обсяг вибіркової частини освітньої програми становить 24 кредити ЄКТС для денної форми навчання та 29 кредитів ЄКТС для заочної форми навчання.

Вибіркова частина освітньої програми передбачає дві складові:

- «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))»;
- «Освітні компоненти за довільним вибором».

Особливості вибіркового освітнього компонента «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))»

Обрання здобувачем вищої освіти вибіркового освітнього компонента «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))» обсягом не менше 24 кредитів ЄКТС у поєднанні з практичною підготовкою, передбаченою обов'язковою частиною освітньої програми, створює можливість виконання вимог щодо практичної підготовки та стажу роботи на судні, необхідних для присвоєння звання вахтового механіка, за умови відповідності такої підготовки вимогам правила III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, та відповідним національним вимогам.

За умови виконання встановлених вимог щодо освіти, практичної підготовки, стажу роботи на судні та професійної компетентності здобувач може претендувати на присвоєння звання вахтового механіка відповідно до Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1499.

Виробнича практика, яка не відповідає вимогам щодо практичної підготовки та стажу роботи на судні, встановленим для присвоєння звання вахтового механіка, не може бути врахована для підтвердження відповідного стажу, проте може бути зарахована як виконання вибіркового освітнього компонента за умови досягнення передбачених програмою практики результатів навчання.

Освітній компонент «Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))» передбачає можливість самостійного вибору здобувачем виду практичної підготовки та її змістового спрямування в межах програми виробничої практики. З урахуванням власних освітніх потреб, професійних інтересів і планів майбутньої фахової діяльності здобувач може обирати технологічну практику на підприємстві або на борту судна та/або плавальну практику на суднах різних типів, суднові технічні системи й обладнання для поглибленого вивчення, а також бази практики, зокрема судноплавні компанії.

Здобувачі, які отримали запрошення від судноплавної або крюїнгової компанії для проходження плавальної практики у строки, що не збігаються з графіком освітнього процесу, можуть бути направлені на індивідуальну плавальну практику та переведені на індивідуальний графік навчання відповідно до встановленого в університеті порядку. Індивідуальний графік навчання визначає послідовність, строки та форми опанування освітніх компонентів, забезпечує узгодження проходження плавальної практики з виконанням індивідуального навчального плану здобувача та досягненням передбачених освітньою програмою результатів навчання.

Особливості складової вибіркової частини освітньої програми «Освітні компоненти за довільним вибором»

Здобувач вищої освіти має можливість самостійно обирати освітні компоненти з Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Університет), зокрема освітні компоненти, рекомендовані для інших спеціальностей та спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка в Університеті.

Такий вибір дозволяє здобувачу формувати індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням власних освітніх потреб, професійних інтересів і планів майбутньої фахової діяльності. Зокрема, здобувач може поглибити знання професійної англійської мови, набути додаткових компетентностей у сферах управління судновими операціями, радіозв’язку, експлуатації суднового електрообладнання та засобів автоматики, управління організаціями морського та внутрішнього водного транспорту та їхніми підрозділами, а також в інших напрямах відповідно до обраних освітніх компонентів.

Набуті знання, уміння та компетентності можуть бути використані в майбутній професійній діяльності, сприяти академічній мобільності, особистісному та професійному розвитку здобувача.

Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до встановленого в Університеті порядку та з урахуванням особливостей процедури вибору, визначених внутрішніми нормативними документами навчально-наукового інституту інженерії.

Опис практичної підготовки

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є частиною освітньої програми, необхідною для набуття освітньої та професійної кваліфікації суднового механіка і отримання робочого диплома (сертифікату компетентності) вахтового механіка (суднового механіка третього розряду) та для подальшої професійної діяльності на посадах командного складу морських суден.

Здобуття практичних навичок необхідних для подальшої професійної діяльності здійснюється:

- у лабораторіях, що укомплектовані лабораторним обладнанням та елементами суднового обладнання, яке забезпечує відтворювання роботи головних та допоміжних двигунів; контроль та регулювання якості робочих речовин; функціонування допоміжного обладнання (у тому числі механічних та загально-суднових систем, холодильної установки та кермової машини) та у навчальних майстернях;

- на тренажерному обладнанні машинного відділення, що відтворює систему головних та допоміжних механізмів, відповідно до розділу В – I/12 п.73 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками;

- на тренажерному обладнанні, що дозволяє здобути навички, які стосуються надзвичайних ситуацій, техніки безпеки, охорони судна, медичного догляду та виживання та відповідає вимогам Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (Глава VI), стосовно використання тренажерів (відповідно до Розділів A-VI/1, A-VI/2, A-VI/3, A-VI/4, A-VI/6);

- протягом практичної підготовки на суднах морського і річкового флоту українських та іноземних компаній, на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами.

Освітня програма передбачає можливість виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломуванню моряків та несенню вахти 1978 року, з поправками: загальний термін практичної підготовки на судні складає 12 місяців (60 кредитів ЄКТС), з яких 6 місяців (30 кредитів ЄКТС) несення вахти в машинному відділенні під керівництвом дипломованого фахівця і 6 місяців (30 кредитів ЄКТС) практичної підготовки з ремонту суднового обладнання, частина якої (але не менш ніж 6 тижнів (7 кредитів ЄКТС)) проводиться в схвалених майстернях навчального закладу.

Програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти формується відповідно до вимог компетентності вахтових механіків з функцій, наведених у таблиці A-III/1 професійного стандарту.

Набуті знання, уміння та навички підтверджуються у «Книжці реєстрації практичної підготовки» (Training Record Book) та забезпечують компетентності професійного стандарту щодо:

- несення вахти в машинному відділенні;
- використання англійської мови в письмовій і усній формі;
- використання систем внутрішнього суднового зв’язку;
- експлуатації головних і допоміжних механізмів і пов’язаних з ними

систем управління;

- експлуатації електричних, електронних систем і систем управління;
- технічного обслуговування і ремонту електричного і електронного обладнання;
- належного використання ручних інструментів, механічних інструментів і вимірювальних приладів для виготовлення деталей і ремонтних робіт на суднах;
- технічного обслуговування і ремонту суднових механізмів та обладнання;
- забезпечення виконання вимог щодо запобігання забрудненню;
- підтримки судна у морехідному стані;
- запобігання пожежі і боротьба з пожежею на суднах;
- експлуатації рятувальних засобів і пристроїв;
- надання першої медичної допомоги на суднах;
- спостереження за виконанням нормативних вимог відносно безпеки життя на морі і захисту морського навколишнього середовища;
- застосування навичок лідерства і роботи у команді;
- сприяння безпеці персоналу та судна.

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям

Матрицю відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям наведено у додатку 1.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Матрицю відповідності обов'язкових компонентів освітньої програми програмним результатам навчання наведено у додатку 2.

Інформація про послідовність вивчення компонентів освітньої програми / структурно-логічна схема

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми для денної та заочної форм навчання наведено у додатках 3 та 4.

4.5. Викладання, навчання та оцінювання

Основні форми та методи викладання і навчання

Освітній процес здійснюється за такими основними формами організації навчання:

- навчальні заняття (лекції, лабораторні та практичні заняття, консультації);
- самостійна робота (самостійне опрацювання навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних, розрахунково-графічних, курсових робіт і проєктів));

- практична підготовка (технологічна та плавальна практики).

Під час реалізації освітньо-професійної програми застосовуються такі основні методи навчання:

- словесні – пояснення, розповідь, бесіда, обговорення навчальних і професійних питань;
- наочні – ілюстрування, демонстрування, використання схем, моделей, презентацій та відеоматеріалів;
- практичні – виконання вправ, розв'язання практичних і розрахункових задач, виконання лабораторних робіт, робота з технічним обладнанням і тренажерами;
- проблемно-пошукові – проблемний виклад навчального матеріалу, аналіз типових виробничих ситуацій, пошук і обґрунтування способів розв'язання професійних завдань;
- проєктні та елементи дослідницьких методів – виконання курсових робіт і проєктів, аналіз результатів вимірювань та експериментальних даних, виконання навчально-дослідницьких завдань тощо.

Форми організації навчання та методи навчання за окремими освітніми компонентами, що передбачені навчальними планами, визначаються в робочих програмах навчальних дисциплін з урахуванням змісту, запланованих результатів навчання та особливостей професійної підготовки здобувачів.

Поєднання навчання і дослідження

Поєднання навчання і дослідження забезпечується шляхом залучення здобувачів до пошуку, аналізу та узагальнення результатів сучасних наукових досліджень, використання їх для обґрунтування технічних та управлінських рішень під час виконання курсових робіт і проєктів, а також інших навчальних завдань, пов'язаних з експлуатацією суднових технічних систем і комплексів.

Здобувачі можуть за власним бажанням брати участь у роботі студентських наукових гуртків, а також долучатися до науково-дослідної діяльності кафедр навчально-наукового інституту інженерії під керівництвом науково-педагогічних працівників Університету. Результати такої діяльності можуть бути представлені на конкурсах студентських наукових робіт, наукових і науково-практичних конференціях, використані під час виконання науково-дослідних робіт кафедр або опубліковані в наукових виданнях.

Форми оцінювання

Оцінювання здійснюється за результатами:
- виконання лабораторних та практичних занять;
- проведення усних та письмових екзаменів;
- проведення заліків;
- виконання рефератів та розрахунково-графічних робіт;

- виконання контрольних робіт;
- виконання та захист курсових робіт та проєктів.

Форми оцінювання за окремими навчальними дисциплінами визначаються навчальними планами. Методи оцінювання визначені в робочих програмах навчальних дисциплін.

Викладання, навчання та оцінювання результатів навчання здійснюються з дотриманням принципів академічної доброчесності відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Встановлення рівня та обсягу отриманих здобувачами результатів навчання здійснюється за наступними формами атестації:

- з навчальних дисциплін – екзамен, залік;
- з практичної підготовки – залік.

Підсумкова атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

4.6. Працевлаштування та подальше навчання

Працевлаштування випускників

Освітня програма спрямована на формування компетентностей та досягнення результатів навчання, необхідних для працевлаштування випускників на суднах, підприємствах і в організаціях морського та внутрішнього водного транспорту на посадах, передбачених Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» та Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників, випуск 67 «Водний транспорт», пов’язаних з експлуатацією суден, їх технічних систем і комплексів, управлінням судновими операціями та забезпеченням безпеки судноплавства, зокрема на посадах механіка другого розряду та механіка третього розряду*.

*) До зайняття посад осіб командного складу морських суден допускаються особи, які мають відповідні звання, встановлені чинним Положенням про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і річкового транспорту.

У випадку внесення змін до Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння освітні програми можуть

спрямовуватись на здобуття й інших професійних кваліфікацій, пов’язаних із забезпеченням безпеки судноплавства та експлуатацією флоту.

Подальше навчання

Доступ до навчання за освітніми програмами другого рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5. Ресурсне забезпечення освітньої програми

5.1. Кадрове забезпечення

Науково-педагогічні та педагогічні працівники, які забезпечують освітню програму, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та кваліфікацію, яка відповідає певному освітньому компоненту, а також достатній рівень наукової та професійної активності відповідно до вимог чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Кваліфікація викладачів та екзаменаторів за освітніми компонентами циклу професійної та практичної підготовки та керівників практичної підготовки здобувачів вищої освіти задовольняє вимогам, встановленим правилом I/6 «Підготовка та оцінка» Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками для осіб, які відповідають за підготовку та оцінку.

До викладання освітніх компонентів циклу професійної та практичної підготовки залучаються професіонали-практики, які мають професійні дипломи другого або старшого механіка морських суден з головною руховою установкою потужністю 3000 кВт або більше та відповідний досвід роботи на суднах.

Забезпечення викладання освітніх компонентів, що передбачають набуття практичної підготовки на тренажерах, здійснюється науково-педагогічними та педагогічними працівниками, які мають професійну кваліфікацію згідно вимог Міжнародної Конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, що підтверджується наявністю відповідних дипломів та сертифікатів.

5.2. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої програми

Для опанування освітньої програми використовується наступне навчально-методичне та інформаційне забезпечення:

- підручники, навчальні посібники;
- вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання;
- навчально-методичні розробки кафедри;

- система дистанційного доступу до навчально-методичних та інформаційних матеріалів НУ ОМА в мережі Інтернет для курсантів та студентів денної та заочної форм навчання.

5.3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми

Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми включає: мультимедійні та інтерактивні класи, комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням, лабораторії, майстерні, тренажерне устаткування (включно із базою тренажерних центрів), бібліотеку та читальний зал, комп'ютерну мережу з підключенням до Інтернету.

Для набуття загальнофахових і спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних результатів навчання використовуються:

Лабораторії, які призначені для підготовки щодо:

- використання засобів індивідуального захисту, визначення санітарно-гігієнічних параметрів виробничого середовища, визначення та оцінювання показників негативного впливу забруднюючих речовин, з надання першої медичної допомоги, суднових рятувальних засобів та техніки їх використання, з питань безпеки та охорони на морі;
- технічного використання суднових технічних засобів, їх обслуговування та ремонту;
- процесів термічної обробки матеріалів, властивостей та мікроструктури матеріалів й методів по з'єднанню матеріалів;
- дизельних двигунів та здійснення їх проєктування, парових та газових турбін, водотрубного та утилізаційного котлів, брашпиля і шпиля, турбіни високого тиску, устрою дизельного двигуна, устрою теплообмінних апаратів, паливних насосів високого тиску;
- термодинамічних і теплових процесів та особливостей потоку рідини та робочих речовин, що використовуються на судні;
- устрою та роботи суднового допоміжного обладнання та їх систем (суднового холодильного обладнання, систем кондиціювання повітря, хладонових компресорів, суднових стернових машин та насосів та інше);
- загальної електротехніки; електричних машин, електропривода та перетворювальної техніки; електромеханічних систем; суднового високовольтного обладнання.

Майстерні, які призначені для отримання навичок з механічної обробки металів, зварювання і наплавлення металевих матеріалів та проведення слюсарних робіт.

Тренажери, які призначені для отримання практичної підготовки щодо:

- дій у надзвичайних ситуаціях, техніки безпеки, охорони судна, медичного догляду та виживання;
- експлуатації суднових двигунів на базі використання комп'ютерних симуляторів машинного відділення фірми TRANSAS тип - ERS4000;

- автоматизованих електроенергетичних процесів і алгоритмів управління суднової електростанції, а також для отримання практичних навиків по оперативному управлінню електроенергетичною установкою;

- безпечного управління судновою енергетичною установкою з використанням повномасштабних тренажерів машинного відділення: фірми Kongsberg з головним двигуном Wartsila RT-Flex, HAVEN LSS-3 фірми HAL та фірми Kongsberg - Dieselsim.

6. Академічна мобільність та визнання результатів навчання

Національна академічна (кредитна) мобільність

Національна академічна кредитна мобільність є можливою для здобуття загальних компетентностей на основі угод з іншими закладами вищої освіти України.

Міжнародна академічна (кредитна) мобільність

Міжнародна академічна кредитна мобільність здійснюється на основі угод про академічну мобільність з морськими закладами вищої освіти інших країн.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Іноземні громадяни навчаються на загальних умовах із дотриманням чинного законодавства щодо перебування іноземних громадян в Україні.

Визнання попередніх результатів навчання

Визнання попередніх результатів навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання Національного університету «Одеська морська академія».

Визнання результатів навчання, які є складовими мінімальних стандартів компетентності, встановлених у Кодексі з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, здійснюється за наявності підтвердженої інформації щодо виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, у закладі вищої або фахової передвищої освіти, де здобувач навчався раніше.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Галузь знань - 27 Транспорт, спеціальність - 271 Річковий та морський транспорт. Затверджений Наказом МОН України від 13 листопада 2018 року № 1239 зі змінами.

2. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення»: наказ Міністерства освіти та науки України від 01 лютого 2019 року № 112. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2019 року № 175/33146.

3. Закон України «Про освіту».

4. Закон України «Про вищу освіту».

5. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX.

6. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

7. Кодекс з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (Додаток до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року).

8. Закон України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року». Відомості Верховної Ради України, 1996, № 50, ст.284.

9. Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 року № 1499.

10. Закон України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX (зі змінами).

11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 № 1002 «Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву»» (зі змінами, внесеними наказом МОН від 14.07.2026 № 1163).

12. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Одеська морська академія» №2-03-1.

13. Положення про освітні програми та навчальні плани №2-03-9.

14. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 365).

15. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010: наказ Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 року № 327. Чинний від 01 листопада 2010 року.

16. Міжнародна стандартна класифікація професій 2008 (ISCO-08): рекомендована Міжнародною конференцією статистики праці Міжнародного бюро праці, 2008 р.

17. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 67 «Водний транспорт».

18. A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. Bilbao, Groningen and The Hague, 2010. – 97 p.

Додаток 1

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям

	Компетентності																																												
Назва компонентів освітньої програми	Загальні компетентності																				Загальнофахові компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності																
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	ЗК16	ЗК17	ЗК18	ЗК19	ЗК20	ЗК21	ЗФК1	ЗФК2	ЗФК3	ЗФК4	ЗФК5	ЗФК6	ЗФК7	ЗФК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17
	Обов’язкові компоненти																																												
Англійська мова		+																																											
Українiстика									+					+		+		+																											
Суспільство і держава														+	+					+																									
Філософія																	+																												
Організація колективної діяльності та лідерство						+	+	+	+											+																									
Економічна теорія																	+		+																										
Вища математика																																									+				
Нарисна геометрія та інженерна графіка																																						+								
Теоретична механіка																																+						+	+							
Фізика																																										+		+		
Інформаційні технології			+																																											
Технічна хімія																																										+		+		
Прикладна механіка																																+					+									
Безпека та охорона на морі					+						+			+								+	+	+	+	+	+	+																		
Технологія матеріалів і																																+					+	+								

Компетентності																																																
Назва компонентів освітньої програми	**Загальні компетентності**																							**Загальнофахові компетентності**								**Спеціальні (фахові) компетентності**																			
	ЗК1	**ЗК2**	**ЗК3**	**ЗК4**	**ЗК5**	**ЗК6**	**ЗК7**	**ЗК8**	**ЗК9**	**ЗК10**	**ЗК11**	**ЗК12**	**ЗК13**	**ЗК14**	**ЗК15**	**ЗК16**	**ЗК17**	**ЗК18**	**ЗК19**	**ЗК20**	**ЗК21**	**ЗФК1**	**ЗФК2**	**ЗФК3**	**ЗФК4**	**ЗФК5**	**ЗФК6**	**ЗФК7**	**ЗФК8**	**СК1**	**СК2**	**СК3**	**СК4**	**СК5**	**СК6**	**СК7**	**СК8**	**СК9**	**СК10**	**СК11**	**СК12**	**СК13**	**СК14**	**СК15**	**СК16**	**СК17**
ремонт суднового обладнання																																															
Безпека людини та охорона навколишнього середовища					+						+														+	+								+			+								
Термогідроди-намічні процеси																														+	+									+		+			
Устрій судна та морехідні якості																																						+							
Англійська мова за професійним спрямуванням		+																																											
Суднові допоміжні установки і системи				+																									+	+			+				+						+	
Суднові турбінні і котельні установки																														+	+									+		+		+	
Електроніка та електронні засоби управління																																		+	+										
Морське право														+						+						+																			
Автоматизація суднових енергетичних установок																														+				+											
Технологія використання робочих речовин																															+														

Назва компонентів освітньої програми	Компетентності																																													
	Загальні компетентності																					**Загальнофахові компетентності**								**Спеціальні (фахові) компетентності**																
	ЗК1	**ЗК2**	**ЗК3**	**ЗК4**	**ЗК5**	**ЗК6**	**ЗК7**	**ЗК8**	**ЗК9**	**ЗК10**	**ЗК11**	**ЗК12**	**ЗК13**	**ЗК14**	**ЗК15**	**ЗК16**	**ЗК17**	**ЗК18**	**ЗК19**	**ЗК20**	**ЗК21**	**ЗФК1**	**ЗФК2**	**ЗФК3**	**ЗФК4**	**ЗФК5**	**ЗФК6**	**ЗФК7**	**ЗФК8**	**СК1**	**СК2**	**СК3**	**СК4**	**СК5**	**СК6**	**СК7**	**СК8**	**СК9**	**СК10**	**СК11**	**СК12**	**СК13**	**СК14**	**СК15**	**СК16**	**СК17**
Запобігання забрудненню морського середовища з суден				+								+														+																				
Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден																										+	+											+								
Суднові двигуни внутрішнього згоряння																															+	+											+		+	
Електрооблад-нання суден																													+						+	+									+	
Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти				+	+																									+	+														+	
Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів				+	+																												+				+	+			+				+	
Електротехніка та електричні машини																																			+	+										
Морська																															+															

Назва компонентів освітньої програми	Компетентності																																													
	Загальні компетентності																					Загальнофахові компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності																
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	ЗК16	ЗК17	ЗК18	ЗК19	ЗК20	ЗК21	ЗФК1	ЗФК2	ЗФК3	ЗФК4	ЗФК5	ЗФК6	ЗФК7	ЗФК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17
інженерна практика																																														
Метрологія та теплотехнічні вимірювання																														+			+			+										
Безпечне управління судновими енергетичними установками				+	+																									+	+										+	+			+	
Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками					+																										+				+											
Суднова холодильна техніка																																+										+				
Менеджмент морських ресурсів	+					+								+																																
Основи національного спротиву														+							+																									
Виробнича технологічна практика											+																										+	+		+			+			
Міждисциплі-нарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами»	+	+	+	+						+			+														+					+										+	+	+	+	+

Компетентності																																													
Назва компонентів освітньої програми	**Загальні компетентності**																						**Загальнофахові компетентності**								**Спеціальні (фахові) компетентності**																	
	ЗК1	**ЗК2**	**ЗК3**	**ЗК4**	**ЗК5**	**ЗК6**	**ЗК7**	**ЗК8**	**ЗК9**	**ЗК10**	**ЗК11**	**ЗК12**	**ЗК13**	**ЗК14**	**ЗК15**	**ЗК16**	**ЗК17**	**ЗК18**	**ЗК19**	**ЗК20**	**ЗК21**	**ЗФК1**	**ЗФК2**	**ЗФК3**	**ЗФК4**	**ЗФК5**	**ЗФК6**	**ЗФК7**	**ЗФК8**	**СК1**	**СК2**	**СК3**	**СК4**	**СК5**	**СК6**	**СК7**	**СК8**	**СК9**	**СК10**	**СК11**	**СК12**	**СК13**	**СК14**	**СК15**	**СК16**	**СК17**
Навчальна практика											+															+				+															
Плавальна практика		+		+	+	+	+			+	+		+													+	+		+	+		+				+	+		+		+	+		+	+
	Вибіркові компоненти																																												
Виробнича практика (технологічна, плавальна на борту суден (за типами))		+		+	+	+	+			+	+		+													+	+		+	+		+				+	+		+		+	+		+	+

Додаток 2

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми

	Коди компонентів освітньої програми																																										
Програмні результати навчання	B02087B	B02088B	B02075B	B02076B	B02072B	B02007B	B02089B	B02010B	B02078B	B02090B	B02014B	B02015B	B02079B	B02017B	B02019B	B02020B	B02022B	B02024B	B02091B	B02060B	B02092B	B02030B	B02031B	B02032B	B02034B	B02009B	B02098B	B02093B	B02038B	B02073B	B02041B	B02042B	B02044B	B02045B	B02094B	B02047B	B02084B	B02095B	B02096B	B02067B	B02065B	B02097B	B02100B	BSL035B
РН1		+																																										
РН2			+																																									
РН3				+																																								
РН4		+																																										
РН5						+																																						
РН6						+																																						
РН7							+		+	+		+	+		+		+																			+	+							
РН8																	+			+	+							+					+			+	+			+				
РН9																						+										+				+								
РН10																					+							+								+				+			+	+
РН11	+																		+																					+			+	+
РН12	+																		+																								+	+
РН13																				+										+					+									
РН14																				+										+				+									+	+
РН15																														+					+									
РН16																														+					+									
РН17																																			+									
РН18																													+													+	+	+
РН19																					+						+								+									
РН20																					+														+									
РН21																				+	+									+													+	+
РН22																					+							+		+					+					+		+	+	+
РН23																								+																				

	Коди компонентів освітньої програми																																										
Програмні результати навчання	B02087B	B02088B	B02075B	B02076B	B02072B	B02007B	B02089B	B02010B	B02078B	B02090B	B02014B	B02015B	B02079B	B02017B	B02019B	B02020B	B02022B	B02024B	B02091B	B02060B	B02092B	B02030B	B02031B	B02032B	B02034B	B02009B	B02098B	B02093B	B02038B	B02073B	B02041B	B02042B	B02044B	B02045B	B02094B	B02047B	B02084B	B02095B	B02096B	B02067B	B02065B	B02097B	B02100B	BSL035B
РН24																					+							+												+				
РН25															+										+																+			
РН26																															+													
РН27																															+												+	+
РН28																															+			+									+	+
РН29																				+										+													+	+
РН30																				+										+													+	+
РН31																				+																							+	+
РН32																								+												+								
РН33																													+															
РН34																+													+			+												
РН35																													+			+											+	+
РН36																													+														+	+
РН37																						+							+					+									+	+
РН38																													+														+	+
РН39											+																													+				
РН40													+		+																										+			
РН41																+															+										+			
РН42															+																+										+		+	+
РН43																				+											+										+			
РН44																															+										+		+	+
РН45								+							+					+											+										+		+	+
РН46									+						+																										+			
РН47																+											+													+				
РН48																+											+											+		+				
РН49																+											+													+				
РН50														+												+	+													+		+	+	+

	Коди компонентів освітньої програми																																											
Програмні результати навчання	**B02087B**	**B02088B**	**B02075B**	**B02076B**	**B02072B**	**B02007B**	**B02089B**	**B02010B**	**B02078B**	**B02090B**	**B02014B**	**B02015B**	**B02079B**	**B02017B**	**B02019B**	**B02020B**	**B02022B**	**B02024B**	**B02091B**	**B02060B**	**B02092B**	**B02030B**	**B02031B**	**B02032B**	**B02034B**	**B02009B**	**B02098B**	**B02093B**	**B02038B**	**B02073B**	**B02041B**	**B02042B**	**B02044B**	**B02045B**	**B02094B**	**B02047B**	**B02084B**	**B02095B**	**B02096B**	**B02067B**	**B02065B**	**B02097B**	**B02100B**	**BSL035B**
РН51									+									+																										
РН52														+				+									+																	
РН53																		+																										
РН54														+													+																+	+
РН55														+																													+	+
РН56														+																														
РН57														+																												+	+	+
РН58														+																														
РН59														+																													+	+
РН60														+									+			+	+																	
РН61					+																																						+	+
РН62																																						+						
РН63			+		+																																							
РН64			+																				+																					
РН65																																							+					
РН66																																							+					

Додаток 3

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми (денна форма навчання)

1 СЕМЕСТР	2 СЕМЕСТР	3 СЕМЕСТР	4 СЕМЕСТР
Англійська мова ч.1 · 3 ЄКТС	Англійська мова ч.2 · 2 ЄКТС	Англійська мова ч.3 · 3 ЄКТС	Суспільство і держава · 2 ЄКТС
Українстика · 4 ЄКТС	Вища математика ч.2 · 4 ЄКТС	Теоретична механіка · 4 ЄКТС	Організація колективної діяльності та лідерство · 2 ЄКТС
Вища математика ч.1 · 4 ЄКТС	Фізика ч.2 · 3 ЄКТС	Технічна хімія · 2 ЄКТС	Економічна теорія · 3 ЄКТС
Фізика ч.1 · 5 ЄКТС	Безпека та охорона на морі · 6 ЄКТС	Прикладна механіка · 4 ЄКТС	Англійська мова за професійним спрямуванням · 4 ЄКТС
Нарисна геометрія та інженерна графіка 3 ЄКТС	Технологія матеріалів і ремонт суднового обладнання · 4 ЄКТС	Філософія · 3 ЄКТС	Безпека людини та охорона навколишнього середовища · 3 ЄКТС
Інформаційні технології · 5 ЄКТС	Морська інженерна практика · 3 ЄКТС	Устрій судна та морехідні якості · 4 ЄКТС	Термогідродинамічні процеси · 9 ЄКТС
	Основи національного спротиву · 5 ЄКТС	Електротехніка та електричні машини 4 ЄКТС	Метрологія та теплотехнічні вимірювання · 2 ЄКТС
	Виробнича технологічна практика · 7 ЄКТС		Електроніка та електронні засоби управління · 3 ЄКТС
	Навчальна практика · 2 ЄКТС		Плавальна практика · 8 ЄКТС

5 СЕМЕСТР	6 СЕМЕСТР	7 СЕМЕСТР	8 СЕМЕСТР
Суднові турбінні та котельні установки ч.1 · 4 ЄКТС	Морське право · 4 ЄКТС	Запобігання забрудненню морського середовища з суден · 3 ЄКТС	Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден · 3 ЄКТС
Суднові допоміжні установки і системи ч.1 · 5 ЄКТС	Суднові двигуни внутрішнього згоряння ч.1 · 3 ЄКТС	Суднові двигуни внутрішнього згоряння ч.2 · 4 ЄКТС	Електрообладнання суден · 4 ЄКТС
Англійська мова за професійним спрямуванням · 3 ЄКТС	Суднові допоміжні установки і системи ч.2 · 4 ЄКТС	Автоматизація суднових енергетичних установок · 4 ЄКТС	Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів 4 ЄКТС
Освітні компоненти вибіркової частини · 12 ЄКТС	Суднові турбінні та котельні установки ч.2 · 4 ЄКТС	Технологія використання робочих речовин · 2 ЄКТС	Менеджмент морських ресурсів · 3 ЄКТС
	Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками · 3 ЄКТС	Безпечне управління судновими енергетичними установками · 4 ЄКТС	Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти · 4 ЄКТС
	Суднова холодильна техніка · 3 ЄКТС	Плавальна практика · 10 ЄКТС	Англійська мова за професійним спрямуванням · 2 ЄКТС
	Англійська мова за професійним спрямуванням · 2 ЄКТС	Освітні компоненти вибіркової частини · 8 ЄКТС	Міждисциплінарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами» · 5 ЄКТС
	Плавальна практика · 9 ЄКТС		
	Освітні компоненти вибіркової частини · 4 ЄКТС		

■ Загальноосвітні та фундаментальні ■ Професійні ■ Практики ■ Вибіркові

Додаток 4

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми (заочна форма навчання)

1 СЕМЕСТР	2 СЕМЕСТР	3 СЕМЕСТР	4 СЕМЕСТР
Англійська мова ч.1 · 3 ЄКТС	Фізика · 8 ЄКТС	Англійська мова ч.2 · 5 ЄКТС	Економічна теорія · 3 ЄКТС
Українстика · 4 ЄКТС	Інформаційні технології · 5 ЄКТС	Організація колективної діяльності та лідерство · 2 ЄКТС	Англійська мова за професійним спрямуванням · 4 ЄКТС
Вища математика · 8 ЄКТС	Філософія · 3 ЄКТС	Теоретична механіка · 4 ЄКТС	Безпека людини та охорона навколишнього середовища · 3 ЄКТС
Суспільство і держава · 2 ЄКТС	Технічна хімія · 2 ЄКТС	Прикладна механіка · 4 ЄКТС	Електроніка та електронні засоби управління · 3 ЄКТС
Нарисна геометрія та інженерна графіка · 3 ЄКТС	Морська інженерна практика · 3 ЄКТС	Устрій судна та морехідні якості · 4 ЄКТС	Термогідродинамічні процеси · 9 ЄКТС
Безпека та охорона на морі · 6 ЄКТС	Виробнича технологічна практика · 7 ЄКТС	Електротехніка та електричні машини 4 ЄКТС	Плавальна практика · 3 ЄКТС
Технологія матеріалів і ремонт суднового обладнання · 4 ЄКТС	Навчальна практика · 2 ЄКТС	Метрологія та теплотехнічні вимірювання · 2 ЄКТС	Освітні компоненти вибіркової частини · 5 ЄКТС
		Освітні компоненти вибіркової частини · 5 ЄКТС	

5 СЕМЕСТР	6 СЕМЕСТР	7 СЕМЕСТР	8 СЕМЕСТР
Англійська мова за професійним спрямуванням · 3 ЄКТС	Англійська мова за професійним спрямуванням · 2 ЄКТС	Суднові двигуни внутрішнього згоряння · 7 ЄКТС	Англійська мова за професійним спрямуванням · 2 ЄКТС
Морське право · 4 ЄКТС	Суднові допоміжні установки і системи · 9 ЄКТС	Запобігання забрудненню морського середовища з суден · 3 ЄКТС	Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден · 3 ЄКТС
Суднові турбінні та котельні установки 8 ЄКТС	Теорія та засоби управління судновими енергетичними установками · 3 ЄКТС	Технологія використання робочих речовин · 2 ЄКТС	Електрообладнання суден · 4 ЄКТС
Суднова холодильна техніка · 3 ЄКТС	Плавальна практика · 12 ЄКТС	Менеджмент морських ресурсів · 3 ЄКТС	Автоматизація суднових енергетичних установок · 4 ЄКТС
Освітні компоненти вибіркової частини · 12 ЄКТС	Освітні компоненти вибіркової частини · 4 ЄКТС	Плавальна практика · 12 ЄКТС	Безпечне управління судновими енергетичними установками · 4 ЄКТС
		Освітні компоненти вибіркової частини · 3 ЄКТС	Технічне обслуговування, діагностика та ремонт суднових технічних засобів · 4 ЄКТС
			Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти · 4 ЄКТС
			Міждисциплінарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами» · 5 ЄКТС

■ Загальноосвітні та фундаментальні ■ Професійні ■ Практики ■ Вибіркові

Реєстр
змін освітньої програми

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
Наказ ректора НУОМА від 05 жовтня 2021р., № 400	Внесено зміни до складу робочої (проєктної) групи відповідно до наказу ректора.	
Рішення вченої ради НУОМА від 28 квітня 2022р. протокол №9	Внесені зміни за результатами моніторингу протягом 2021/2022 навчального року: 1. Змінено назву спеціальності на 271 «Морський та внутрішній водний транспорт» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07.07.2021 № 762. 2. Конкретизація особливостей та конкурентних переваг освітньої програми з урахуванням її професійної спрямованості, змісту підготовки й специфіки реалізації в НУОМА. 3. Уточнення положень щодо мови освітнього процесу відповідно до чинного законодавства України зі збереженням можливостей розвитку професійної англомовної підготовки здобувачів освіти. 4. У зв'язку із запровадженням атестації у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту виключено освітній компонент «Виконання дипломної роботи бакалавра» (6 кредитів ЄКТС) та введено міждисциплінарний курсовий проєкт «Управління судновими технічними системами і комплексами» (5 кредитів ЄКТС). 5. Збільшено обсяг освітнього компонента «Застосування міжнародних конвенцій та стандартів на суднах» із 2 до 3 кредитів ЄКТС, розширено його зміст і перелік забезпечуваних компетентностей та результатів навчання, змінено кафедру, відповідальну за викладання. 6. Перерозподілено обсяги освітніх компонентів: «Організація колективної діяльності та лідерство» – зменшено з 3 до 2 кредитів ЄКТС; «Управління роботою механізмів суднової енергетичної установки та безпечне несення вахти» – збільшено з 3 до 4 кредитів ЄКТС без зміни забезпечуваних ними компетентностей і результатів навчання. 7. Освітній компонент «Запобігання забрудненню морського середовища з суден» (3 кредити ЄКТС) перенесено із циклу математичної та природничо-наукової	

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
	підготовки до циклу професійної та практичної підготовки. 8. Розширено опис основних форм та методів викладання і навчання. 9. Додано Додатки 3 та 4 з Послідовністю вивчення компонентів освітньої програми для денної та заочної форм здобуття вищої освіти.	
Рішення вченої ради НУОМА від 27 квітня 2023р. протокол №8	До пп.3.4, 4.6 та до Переліку нормативних документів… внесені зміни, що пов'язані із переглядом та затвердженням постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1499 оновленої редакції Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння.	
Наказ ректора НУОМА від 22 січня 2024 р. № 39	Внесено зміни до складу робочої (проєктної) групи відповідно до наказу ректора.	
Рішення вченої ради НУОМА від 25 квітня 2024р. протокол №9	Внесені коди освітніх компонентів відповідно до Реєстру освітніх компонентів НУОМА: п.4.4, додаток 2.	
Рішення вченої ради НУОМА від 29 серпня 2024р. протокол №1	Доповнено переліки загальних компетентностей та програмних результатів навчання в пп.4.1 відповідно змінам, внесених до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для спеціальності 271 «Річковий та морський транспорт» (наказ МОН України від 13.06.24 №842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»), а саме: - добавлено компетентність ЗК20 та результати навчання РН63 та РН64; - внесені зміни до додатків 1 та 2 - Додана графа ЗК20 та строки РН63, РН64.	
Наказ ректора НУОМА від 01 жовтня 2024 р. № 341	Внесені зміни до складу робочої (проєктної) групи відповідно до наказу ректора.	
Рішення вченої ради НУОМА від 24 квітня 2025р. протокол №9	1. Введено до переліку освітніх компонентів (пп.4.4, Додатки 1-4) дисципліну «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» 3 кредити ЄКТС (підстава – Стаття 10^{-1}. Базова загальновійськова підготовка *Закону України* "Про військовий обов'язок і військову службу") та альтернативна дисципліна «Основи цивільно-військового співробітництва». Додано компетентність ЗК21 та результати навчання РН65, РН66, РН67, РН68, РН69 (пп.4.1), які ці дисципліни мають забезпечувати. 2. Зменшено обсяг вибіркової частини з 61 до 26 кредитів ЄКТС. Підстава – пп.15 Статті 62 – «Права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» відповідно до якого для спеціальностей, що передбачають	

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
	доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, обсяг вибіркових освітніх компонентів може становити не менше 10 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою. 3. Внесені зміни до обсягу, назв та місця в структурно-логічній схемі деяких освітніх компонентів (пп.4.3, 4.4): Історія та культура України, Суспільство і держава, Ділова Українська мова, Англійська мова, Філософія, Безпека та охорона на морі, Інформаційні технології, Вища математика, Електротехніка та електричні машини, Теоретична та прикладна механіка (зміна назви та обсягу), Опір матеріалів (зміна назви та обсягу), Суднова холодильна техніка. Підстави – 1. Необхідність включення до освітньої програми освітнього компонента «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» обсягом 3 кредити ЄКТС зі збереженням логічної послідовності вивчення освітніх компонентів, обсягу та якості природничо-наукової і професійної підготовки. 2. Врахування пропозицій кафедр щодо внесення змін до освітньої програми. 3. Необхідність розширення змісту окремих освітніх компонентів для забезпечення підготовки здобувачів до складання Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. 4. Внесені відповідні п.1 та п.2 зміни до Додатків 1 - 4 та до переліку нормативних документів.	
Наказ в.о. ректора НУОМА від 22 вересня 2025 р. № 324	Внесені зміни до складу робочої (проєктної) групи відповідно до наказу ректора.	
Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___	1. До обов'язкової частини освітньо-професійної програми для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти включено освітній компонент «Основи національного спротиву» відповідно до вимог Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX (зі змінами, внесеними Законом України від 25.03.2026 № 4826-IX) (Частина восьма статті 6^2). 2. Виключено дисципліни «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» та альтернативна дисципліна «Основи цивільно-військового співробітництва». 3. До п.4.3 і п. 4.4 додано Відомості про розподіл загального навчального навантаження освітньої програми та Перелік освітніх компонентів освітньої програми для заочної форми здобуття вищої освіти з урахуванням відмінностей в	

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
	обсязі обов'язкової та вибіркової частини, зумовлених тим, що освітній компонент «Основи національного спротиву» не є обов'язковим для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти відповідно до частини восьмої статті 6^2 Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 № 1702-IX (зі змінами, внесеними Законом України від 25.03.2026 № 4826-IX). 4. Виключено результати навчання РН67, РН68, РН69 (п. 4.1), передбачені для альтернативної навчальної дисципліни «Основи цивільно-військового співробітництва». 5. Внесені зміни до обсягу, назв та місця в структурно-логічній схемі деяких освітніх компонентів (пп.4.3, 4.4): змінено обсяг - Англійська мова, Вища математика, Фізика, Суднові двигуни внутрішнього згоряння, Суднові турбінні та котельні установки, Безпечне управління судновими енергетичними установками, Менеджмент морських ресурсів; змінено семестр викладання – Морська інженерна практика, Нарисна геометрія та інженерна графіка, Філософія, Електрообладнання суден, Менеджмент морських ресурсів, Безпечне управління судновими енергетичними установками, Ділова Українська мова; об'єднано освітні компоненти Історія та культура України та Ділова Українська мова в освітній компонент Україністика; внесено до обов'язкової частини освітній компонент Англійська мова за професійним спрямуванням; змінено назву Застосування міжнародних конвенцій та стандартів на суднах на Застосування вимог міжнародних конвенцій у технічній експлуатації суден; додано до обов'язкової частини освітній компонент Навчальна практика, Зменшено обсяг вибіркової частини освітньої програми до 24 кредитів ЄКТС та перенесено початок вивчення вибіркових освітніх компонентів на п'ятий семестр. Підстави – 1. Включення до освітньої програми освітнього компонента «Основи національного спротиву» обсягом 5 кредитів ЄКТС із забезпеченням логічної послідовності вивчення освітніх компонентів та збереженням обсягу й змісту природничо-наукової та професійної підготовки. 2. Посилення професійної англомовної підготовки здобувачів вищої освіти з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності. 3. Удосконалення структурно-логічної схеми освітньої програми шляхом поглиблення змісту окремих освітніх компонентів та	

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
	уточнення послідовності їх вивчення для забезпечення наступності підготовки, закріплення результатів навчання й завершення вивчення відповідних освітніх компонентів безпосередньо перед складанням Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. 4. Уточнення назви освітнього компонента для повнішого відображення його змісту та професійної спрямованості на застосування вимог міжнародних конвенцій під час технічної експлуатації суден. 6. Внесені зміни до Додатків 1 - 4 та до переліку нормативних документів. 7. Внесені зміни до опису вибіркової частини відповідно до Положення про формування переліку вибіркових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої та фахової передвищої освіти схваленого рішенням вченої ради НУОМА від 26.03.2026р., протокол №7.	

*) Наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проєктних) груп тощо